

KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Język, kultura, społeczeństwo
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Language, culture, society
Kierunek studiów	filologia polska
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	językoznawstwo
Język wykładowy	język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab Mariusz Koper
---	----------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	15	I	1

Wymagania wstępne	Wiadomości z gramatyki opisowej języka polskiego, gramatyki historycznej języka polskiego, wprowadzenia do nauki o języku polskim, kultury języka polskiego, stylistyki praktycznej oraz innych przedmiotów językoznawczych, które były na studiach licencjackich.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi związków języka z kulturą i społeczeństwem. Przedstawienie wzajemnych uwarunkowań, wpływów języka na kulturę i kultury na język, powiązanie aspektów językowo-kulturowych ze społeczeństwem oraz komunikacją społeczną.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna, rozumie problematykę teoretyczną i metodologiczną głównych kierunków w badaniach językoznawczych, języka jako zwierciadła kultury, związków języka z kulturą oraz zachowaniami społecznymi	K_W01
W_02	Student charakteryzuje główne tendencje rozwojowe językoznawstwa, związki języka z kulturą narodową, regionalną i społeczeństwem, potrafi zdefiniować językowe podstawy obrazu świata, stereotypy językowe, język oraz jego wpływ na społeczeństwo (manipulacja językowa, perswazja językowa, wulgaryzacja, brutalizacja, przemoc, etykieta językowa itp.)	K_W07

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Treści wykładowe będą koncentrowały się wokół języka – podstawowego narzędzia kultury oraz jego związków z kulturą regionalną, narodową. Inny aspekt treści programowych będzie dotyczył języka w zachowaniach społecznych i grupach społecznych (manipulacja językowa, stereotypy językowe, perswazja, wulgaryzacja, brutalizacja, przemoc w języku, współczesna etykieta językowa itp.). W trakcie wykładów przedstawiona zostanie analiza wybranych socjolektów, profesjolektów, idiolektów, nowych zjawisk we współczesnym języku polskim, współczesnej nowomowy, agresji i przemocy w języku. Ponadto dokonany zostanie przegląd wybranych typów wypowiedzi: języka polityki, publicystyki itp. Treści programowe obejmują również analizę języka na tle najnowszych przemian społecznych i kulturowych, współczesną modę językową, najnowsze zapożyczenia itp. Osobnym zagadnieniem, które zostanie poddane charakterystyce, jest szczegółowa analiza nazw własnych w języku, kulturze i komunikacji społecznej.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	wykład konwencjonalny	obserwacja	protokół obserwacji
W_02	wykład problemowy	kolokwium	sprawdzone i ocenione kolokwium

VI. Kryteria oceny, wagi...

Podstawą zaliczenia przedmiotu jest udział w zajęciach (20%) oraz pozytywna ocena końcowego kolokwium (80%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	15

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<p>Współczesny język polski, red. J. Bartmiński, Lublin 2014.</p> <p>S. Grabias, Język w zachowaniach społecznych. Podstawy socjolingwistyki i logopedii, Lublin 2019.</p> <p>Nazwy własne w języku, kulturze i komunikacji społecznej, red. R. Mrózek, Katowice 2004.</p> <p>M. Karwatowska, J. Szpyra-Kozłowska, Lingwistyka ptci: Ona i on w języku polskim. Lublin 2004.</p> <p>J. Bartmiński, Językowe podstawy obrazu świata, Lublin 2006.</p> <p>J. Bartmiński, Stereotypy mieszkają w języku. Studia etnolingwistyczne, Lublin 2012.</p> <p>M. Marcjanik, Grzeczność w komunikacji językowej, Warszawa 2013.</p> <p>K. Ozóg, Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia, Rzeszów 2011.</p> <p>A. Rejter, Płeć – język – kultura, Katowice 2013.</p> <p>Płeć w języku i kulturze, red. j. Anusiewicz, K. Handke, „Język a kultura”, t. 9, Wrocław 1994.</p> <p>Język – Kultura – Społeczeństwo. Wybór studiów i materiałów, red. S. Dubisz, Warszawa 1990.</p> <p>J. Puzynina, Język wartości, Warszawa 1992.</p> <p>A. Skudrzyk, Czy zmierzchn kultury pisma? O synestezji i analfabetyzmie funkcjonalnym, Katowice 2005.</p>

B. Walczak, Między snobizmem i modą a potrzebami języka, Poznań 1987.
Nowe zjawiska w języku, tekście i komunikacji (seria wydawnicza UWM w Olsztynie).

Literatura uzupełniająca

Literaturę uzupełniającą stanowią szczegółowe opracowania publikowane w następujących czasopismach: „Języka a Kultura”, „Socjolingwistyka”, „Etnolingwistyka”, „Język Polski”, „Poradnik Językowy” itp.